

[Indenrigsministeren.]

rum, hvor det blev muligt at skønne over, hvor nye Bestræbelser eventuelt kunde sættes ind, dersom det naturlige Leje paa Penge- og Obligationsmarkedet gjorde det muligt, og derfor maatte i denne Periode Renteloven opretholdes. Den Tanke, jeg her giver Udtryk for, var Venstre enig i under anden Behandling af Forslaget her i Tinget. Under de Forhandlinger, der førtes med de Herrer Hauch og Krag, mødte jeg heller ingen Modstand med Hensyn til Rentelovens Forlængelse til December Maaned; i denne Periode maatte der ogsaa opretholdes andre Bestemmelser i Lovgivningen, som kunde medvirke til at fastholde et lavere Rentniveau; ogsaa dette var af Venstrepartiet tiltraadt ved Lovforslagets anden Behandling.

Men nu er der altsaa sket dette, at der er gaaet 2—3 Maaneder, siden Konverteringen strandede, og saa siger det ærede Medlem Hr. Krag nu, at Obligationskurserne er sunket. Ja, de er i den Tid sunket, bl. a. af den Grund, at man fra de ærede Medlemmers og fra Landstingets Side ikke har kunnet gøre sig færdig. Det ærede Medlem føjer til, at det er ogsaa umuligt, at det ikke skulde gaa saadan, naar offentlige Laan optages i stort Omfang og til en Rente, der ligger fra $4\frac{3}{4}$ op til 5 pCt. Jeg vil gerne sige, at jeg kender ingen offentlige Laan, der er optaget til over $4\frac{3}{4}$ pCt. Indenrigsministeriet har ikke givet Bemyndigelse til Optagelse af kommunale Laan til over $4\frac{3}{4}$ pCt. Det eneste Laan, der er optaget af Staten i den Tid, er et Laan, jeg har optaget til Apotekerfonden, og det er optaget til en effektiv Rente betydeligt under de $4\frac{3}{4}$ pCt. Om alle offentlige Laan, der er optaget i denne Periode, gælder det, at de er optaget til Kurser og til en effektiv Rente, der ligger betydeligt gunstigere, end Kurs og effektiv Rente ligger for de bedste Kreditforeningsobligationer.

Jeg vil i øvrigt gerne i denne Forbindelse sige til det ærede Medlem Hr. Krag, ogsaa i Anledning af Udtalelser, han fremkom med her i Rigsdagen angaaende de mægtige Beløb, som det offentlige lagde Beslag paa, at det er jo ikke rigtigt. Hvis det ærede Medlem ser efter, hvordan disse Forhold har udviklet sig gennem disse Krisear, vil det ærede Medlem maaske blive forundret over, hvor lidt det offentlige har lagt Beslag paa Kapitalmarkedet, og over, at det er lykkedes at komme igennem disse 4 Aar, uden at f. Eks. samtlige danske Købstæders samlede Laanemasse er gaaet op; Amternes Gæld er gaaet lidt ned, Sognekommunernes Gæld er gaaet lidt op; kun

Københavns Kommune har blandt Kommunerne optaget betydelige Laan, men det ærede Medlem ved lige saa godt som jeg, at det i overvejende Grad har været paa Omraader, som, selv om de ikke var kommunale, vilde være nødvendige i et stærkt voksende Bysamfund, det være sig til Institutioner af forskellig Art eller til Elektricitets- og Gasværksudvidelser. Ganske det samme gælder jo for Statens Udbud af Laan: at der ikke fra Statens Side er udbudt saa store offentlige Laan, at det svarer til, hvad Staten har betalt tilbage i denne Periode.

Men naar nu Rigsdagen atter gennem Maaneder har opretholdt Usikkerheden om Obligations- og Pengemarkedet og derefter slutter af med det, som Det konservative Folkeparti sammen med Venstre nu har aftalt, med at slaa fast, at Renteloven skal falde bort den 15. Juli, da er det klart, at det er en Proklamering, ikke blot af Opgivelsen af en Rentessenkning, men det er Proklameringen af Opgivelsen af at fastholde det Niveau, der er opnaaet, og det er indlysende, at hvis en saadan Politik sejrer, har det ærede Medlem Hr. Krag Ret i, hvad han sagde her i Eftermiddags, at saa bliver selvfølgelig jeg tvunget til ogsaa at aabne de $4\frac{1}{2}$ pCt. Serier. Det er indlysende, at de Herrer Politik i højre Side af Salen tvinger naturnødvendigt til Aabning af $4\frac{1}{2}$ pCt. Serierne.

Nu siger det ærede Medlem i Dag, at han regner med, at det ikke vil faa store Følger for Renten her i Landet, det vil ikke blive misbrugt, og der tales baade i Lands- tinget og her om visse Garantier og Tilsagn, der skulde foreligge fra Pengeinstitutternes Side, fra Sparekasserne. Jeg vil gerne have Lov til at spørge i Aften — det er dog en rimelig Ting, at man faar Klarhed derover — har det ærede Medlem Hr. Krag nogen Garanti i saa Henseende? Har Oppositionspartierne noget fast Tilsagn fra Sparekasserne om, at Virkningerne skal ikke blive større end saa og saa meget. Jeg tror det ikke, og jeg lagde Mærke til det ejendommelige, at da det ærede Medlem Hr. Krag i Eftermiddags talte og pludselig var ovre paa den anden Side og talte om Sparernes Interesser, foretog det ærede Medlem en Beregning med Hensyn til en Sparer, der havde — jeg tror, det var en Kapital paa 25 000 Kr., og det ærede Medlem regnede uvilkaarligt med, at den paagældende Sparer vilde faa 1 pCt. mere. (Krag: Nej). Ikke? Det forekommer mig, at der var Tale om en Stigning fra 700 til 1 000 Kr. i Renteindtægt. (Krag: 25 000 Kr.).